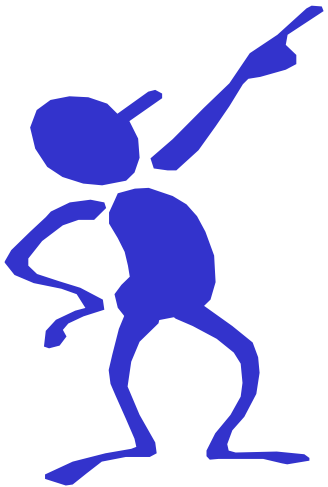

Yeni Davranış Oluşturma ve İstenmeyen Davranışları Değiştirme

**Öğrencilerinin
davranışlarını değiştirmek
isteyen bir öğretmen, önce
kendi davranışlarını gözden
geçirip değiştirmeye istekli
olmalıdır.**

Eğitim,
öğrencilerde
istenilen
davranışların
zorlama olmadan
oluşturulması,
istenmeyen
davranışların
değiştirilmesidir.

İstenmeyen davranışlar nelerdir

Sigara içme

Bağımlılık yapan maddeler kullanma

Yatak ıslatma

Şişmanlık

ADD (attention deficit disorder)

(Hiperaktiflik),

Davranışlarımızın Kökeni

- **Öğrenme:** Davranışlarımızın büyük çoğunluğu tecrübe ve zihinsel öğrenme sonucu oluşmuştur.
- **Kalıtsal faktörler:** Bazı davranışlarımız ya kalıtsal özelliklerimize veya içgüdülerimize bağlıdır.

Davranış oluşturma ve değiştirme,
büyük ölçüde öğrenme psikolojisi
akımlarının görüşlerine bağlıdır.

Koşullanmacılar

Sosyal ğrenmeciler (taklitçiler)

Bilişsel ğrenmeciler

Davranış Değiştirmenin Prensipieri:

Olumlu Pekiştirme (Reinforcement):

- İstenen davranışı sürdürür ve geliştirir
- Öğrenciyi övme, ödüllendirme, gülümseme
- İçsel ve dışsal pekiştireç
- Öğretmen-öğrenci iletişiminin esas özelliği bu olmalı
- **Güçlü!** Davranış ve özbenlik üzerinde olumlu etkisi var

Olumsuz pekiştirme ve cezalandırma:

- İstenmeyen davranışı söndürür, azaltır
- Görmezden gelme, pekiştireci geri çekme
- Hoş olmayan bir sonuç sunma
- **DİKKATLİ KULLAN!**
- Kişiye yönelik olmasın!
- Olumsuz çekişmelere neden olur.

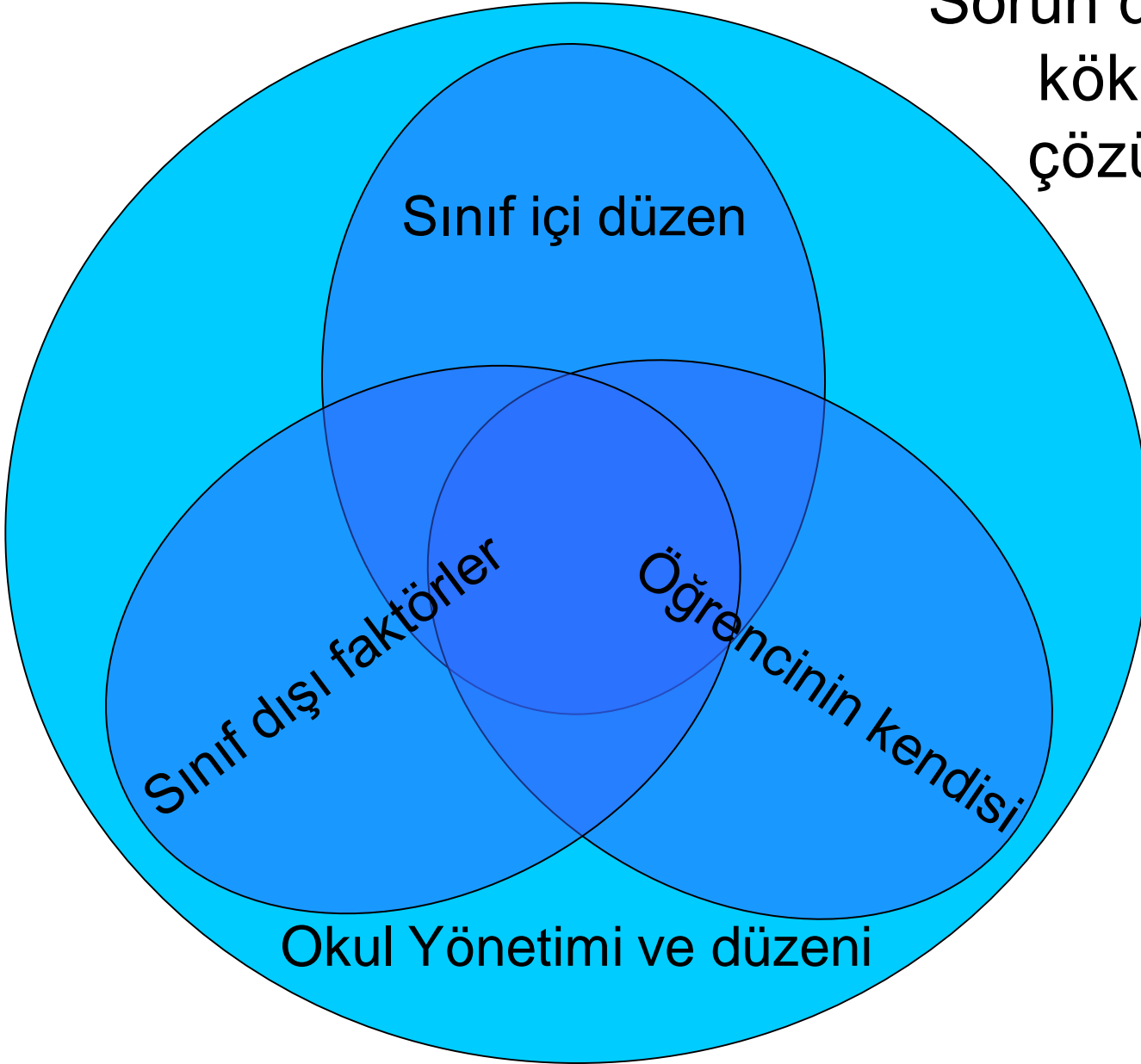
ÖĞRENCİ DAVRANIŞINI DEĞİŞTİRMENİN ANAHTARI:

- **Yaptığı yanlış hareketi
niçin yaptığını belirle.**
- ***Pekiştireçleri kaldır veya*
olumlu pekiştireçlerle
hareketi düzeltmeye çalış.**

Problem davranışlar

- Her okulda vardır
- Yoğunluğu değişiktir
- Neden olan değişkenlerle bağlantılıdır
- Her toplulukta endişe yaratır

Sorun davranışların
kökenleri ve
çözüm yerleri

Davranış Değiştirme Teknikleri

- **Yeni bir davranış geliştirme**
- **Bir davranışı gclendirme**
- **Oturmuş bir davranışı sürdürme**
- **Uygun olmayan davranışı durdurma**
- **Duygusal davranışları değiştirme**

Davranış Değiştirme Teknikleri

Yeni bir davranış geliştirmek

Başarılı Yaklaşım Prensibi	Öğrenciyi daha önce hiç yapmadığı veya çok az yaptığı bir tarzda yetiştir, istediğın davranışa ulaşıncaya kadar başarılı adımları ödüllendir.
Sürekli Pekiştirme Prensibi	Çocuğın daha önce göstermediğı bir davranış geliştirmek için, her doğru davranıştan sonra hemen bir ödöl ver.

Davranış Değiştirme Teknikleri

Yeni bir davranış geliştirmek

**Olumsuz
Pekiştirme
Prensibi**

Öęrencinin, istenilen şekilde davranarak hoř olmayan bir durumdan sakınmasını veya hareketi geliştirerek dūřmanca bir ortamdan kaçmasını sağlamak.

**İpucu
Prensibi**

Öğrenciye, yanlış yapmasını beklemeden, zamanında bir ipucu vererek doğru davranmasını sağlamak..

Davranış Değiştirme Teknikleri

Yeni bir davranışı güçlendirmek

**Pekiştirmeyi
Azaltma
Prensibi**

Öğrencideki yerleşmiş iyi bir davranışı ödölsüz veya az ödülle sürdürmek için, doğru davranıştan önce uzunca bir süre doğru tepkiler vermeli.

**Değişik
Pekiştireçler
Prensibi**

Çocuğun belli bir hareketini geliştirmek veya artırmak için, çocuk belirli aralıklarla ödüllendirilmelidir.

Davranış Değiştirme Teknikleri

Var olan bir davranışı sürdürmek

**Değiştirme
Prensibi**

Bir davranışı artık kontrol edemeyen ve sürdüremeyen bir ödülün yerine, tam o dl verilmeden önce yeni ve daha etkili bir dl koyunuz.

Davranış Değiştirme Teknikleri

Uygun olmayan bir davranışı durdurma

Doyum Prensibi

Bir ocuğun istenmeyen bir hareketini durdurmak için, ondan usanıncaya kadar yapmasına karışmamak, ilgilenmemek bir yoldur.

Söndürme Prensibi

Çocuğun bir hareketini engellemek için, ortamı, istenmeyen davranışı yaptıktan sonra ödöl almayacak şekilde düzenleyiniz.

Davranış Değiştirme Teknikleri

Uygun olmayan bir davranışı durdurma

**Alternatif
Davranış
Prensibi**

İstenmeyen bir davranış yerine, ona zıt alternatif bir davranışı ödüllendirme.

**Tepkinin
Maliyeti
Prensibi**

Bir hareketi önlemek için, davranıştan sonraki hoş uyaranı kaldır. Tepkinin maliyeti düşmanlık ve saldırı olacağı için, davranış tekrarı azalır.

Davranış Değiştirme Teknikleri

Duygusal Davranışları Değiştirme

**Kaçınma
Prensibi**

Çocuğun bir ortamdan kaçınmasını istiyorsanız, o durumu veya temsili şeklini ona yaşatınız.

**Korkuyu
Azaltma
Prensibi**

Bir çocuğun nedensiz korkularını yenmesi için, o korktuğu ortam veya nesneyi hoş, güvenilir, rahat ve ödüllendirilmiş bir ortam haline getirin.

Uyanık olmak

- Sınıfta tetikte bulunmak ve ortaya çıkabilecek yanlış davranışları çıkmadan önlemek. Adeta “başının arkasında da bir gözü olmak”. Bu tutum, öğretmenin doğru öğrencilerle ilgilenmesine de fırsat sağlayacaktır.

Aynı anda birden fazla iş yapmak

- Sınıfta uyanık ve tetikte olmanın ön-şartı, aynı anda birden fazla şey ile meşgul olabilmektir. Öğretmen bir yandan dersini anlatırken bir yandan da disiplin sorunlarını çözebilmelidir. Beden dilini de etkili olarak kullanabilmelidir.

Öğretmen cezaları

- Eğer öğretmen sınıfın yapısını ve özelliklerini göz önüne almadan öğrenciyi cezalandırırsa, bu sınıf için de öğrenci için de son derece yıkıcı olur.

Öğretmen övgüsü

- Öğretmenin öğrencileri övmesi son derece iyi seçilmiş sözcük ve ifadelerle olmalı, empati ve takdir taşınmalıdır. Yoksa öğrenci başarısı ve sınıf kontrolü üzerinde etkili olmaz.

Öğretmen eleştirisi

- Öğretmen eleştirisi, çocukların sosyo ekonomik ve kültürel özelliklerine bakılmadan yapılacak olursa, başarı ve sınıf kontrolü üzerinde olumsuz etki yapar.

Özel Öneriler:

(“Küçük Şeyler”)

- Öğrencileri selamla.
- Kendini sınıfın lideri gibi kabul et.
- Öğrencilerin olumlu sınıf kuralları belirlemelerini teşvik et.
- Dikkat dağılmasını önle.
- Sınıfı, öğrencileri yöneteceğin şekilde düzenle
- Onları meşgul et.
- Uyanık ol!

- Sınıfta gerekli malzemeleri temin et ve onları en iyi şekilde düzenle.
- Konular arasında düzgün geçişler planla
- İşaretler geliştir ve kullan
- Yapıcı geri bildirimlerde bulun
- Öğrenci sorumluluğunu cesaretlendir
- Öğrencilerle kişisel ve özel ilişkiler de kur